

Lietuvis

Lietuvių chartija

Vienos knygos paroda
sausio 7 d. - rugpjūčio 7 d.
Klaipėdos universitetas, K. G.

Sausio 7 d. - rugpjūčio 7 d.: Pasaulio lietuvių bendruomenės leidinyje paskelbtos „Lietuvių chartijos“ paroda

2019-uosius Seimas paskelbė Pasaulio lietuvių metais. Šia proga Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje veiks vienos knygos paroda. Nuo sausio 7 d. bus eksponuojama „Lietuvių chartija“, kuri buvo paskelbta Pasaulio lietuvių bendruomenės leidinyje ir išreiškė lietuvių išeivijos tautinio solidarumo principus. 2019-aisiais sukanka 70 metų, kai „Lietuvių charta“ buvo paskelbta.

1949 m. birželio 14 d. Augsburgėje (Vokietija) Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto (VLIK) išleistas kišeninio dydžio leidinys, dar žinomas „Lietuvių chartos“ ar „Lietuvių chartijos“ pavadinimu, padėjo Pasaulio lietuvių bendruomenės pagrindus, subūrė ir įprasmino per Antrąjį pasaulinį karą už Lietuvos ribų išsibarsčiusių lietuvių pastangas toliau kovoti dėl Lietuvos nepriklausomybės ir stengtis bet kokia kaina išlaikyti ne tik šeimos ir giminystės, bet ir tautinį ryšį, kad „svetimoj žemėj kiekvienas sutiktas tautietis [būtų] mielas kaip brolis“.

„Lietuvių chartijos“ paskelbimas buvo VLIK atsakas į 1949 m. sparčiai besikeičiančią lietuvių karo pabėgėlių padėtį pokarinėje Vokietijoje. Pasibaigus karui tapo aišku, kad Lietuva dar negreit bus laisva, ir daugelis į Vakarų pasitraukusių žmonių pradėjo naudotis atsiradusia galimybe iš pabėgėlių stovyklų emigruoti į Kanadą, Australiją ir kitas nuo karo nenukentėjusias šalis. VLIK pirmininko Mykolo Krupavičiaus ir kitų iniciatyva nutarta kiekvienoje šalyje steigti lietuvių bendruomenes ir jas visas vienijančią Pasaulio lietuvių bendruomenę.

„Lietuvių chartija“, sudaryta iš trylikos punktų, be kitų dalykų, skelbia, kad tauta yra prigimtoji žmonių bendruomenė; kad niekas negali būti prievartaujamas nutraukti savo ryšio su tautine bendruomene ir kad po pasaulį pasklidę lietuviai sudaro vieną Pasaulio lietuvių bendruomenę.

„Lietuvių chartija“ vis dar yra ne vieno svetur gyvenančio lietuvio moralinė nuostata.